

Прохання розмістити заяву на своїх сайтах, сторінках у Facebook, сприяти її поширенню в медіа, соцмережах, донесенню до депутатів. Лінки на законопроект і поправки при публікації на сайтах і в медіа варто зберегти, в соцмережах - прибрати або перенести в коментарі

Законопроект «Про добросовісне лобіювання» у нинішньому вигляді може бути використаний для згортання свободи й демократії в Україні

Спільна заява організацій громадянського суспільства

10 січня 2024 року Верховна Рада прийняла у першому читанні урядовий [законопроект](#) "Про добросовісне лобіювання" № 10337. Єврокомісія визначила ухвалення закону про лобізм однією з передумов для початку переговорів про вступ України до ЄС, однак у внесеному урядом вигляді цей законопроект лише віддаляє нас від європейських цінностей і прямо загрожує свободі, демократії та конституційним правам в Україні.

В редакції першого читання цей проєкт не лише не зменшить олігархічні та недобросовісні впливи на прийняття рішень органами влади, але й посилить закритість влади, дозволить тиснути на будь-яких «незручних» громадян чи організації громадянського суспільства, які критикуватимуть владу, вимагатимуть реформ або змін у публічній політиці.

Такі громадяни чи організації будуть зобов'язані реєструватися як «лобісти» під загрозою штрафів, як «іноагенти» у путінській Росії. Тобто буде створена система тиску влади на громадянське суспільство. За участь у круглому столі, направленні пропозицій до законодавства, громадську експертизу чи зустріч з посадовцем людей переслідуватимуть як за «незаконне лобіювання».

Усі ключові пропозиції представників громадських організацій, що входили до складу робочої групи з підготовки законопроекту до другого читання, створеної парламентським комітетом з питань правової політики, проігноровані. Доопрацьована редакція проєкту закону й надалі дозволяє переслідувати громадян чи громадські організації за критику чи пропозиції до законодавства під приводом відстоювання ними своїх "комерційних інтересів". Останні сформульовано нечітко — будь-яка жертва на підтримку організації для адвокатування антикорупційних, політичних чи інших реформ може вважатись її "комерційним інтересом".

Існує ризик, що комітет і загалом парламент можуть ухвалити в цілому законопроект №10337 у редакції, яка дозволить владі вважати будь-яких активних громадян і громадські об'єднання лобістами, вимагати звітування за кожну зустріч, дзвінок, пресконференцію та інші "лобістські" заходи, штрафувати й публічно дискредитувати в очах суспільства. Тобто не громадяни контролюватимуть владу, а влада контролюватиме громадян і каратиме їх за їхню громадську активність.

В нинішніх українських реаліях, коли в умовах воєнного стану конституційні права і так обмежено, органи влади працюють непрозоро, а громадські активісти, журналісти, підприємці дедалі частіше стають об'єктом переслідувань та залякування у зв'язку зі своєю професійною діяльністю, такий закон звужуватиме простір для громадянського суспільства.

Відтак, цей проєкт потребує серйозних — а не косметичних — змін, які мають сприйматися не лише Європейським Союзом та українською владою, але й українським суспільством.

-

Без таких системних змін цей проєкт є неприйнятним і лише зашкодить європейському поступу України.

-

Ми дякуємо десяткам народних депутатів з різних фракцій і груп за підтримку і подання розроблених експертами громадських організацій [поправок](#), які дозволять зняти ключові загрози законопроєкту.

-

У зв'язку з цим **закликаємо** Комітет з питань правової політики, всіх народних депутатів України при розгляді проєкту №10337 в другому читанні врахувати ці поправки, насамперед:

-

→ чітко передбачити, що дія закону про лобіювання не поширюється на здійснення та захист громадянами прав і свобод, гарантованих Конституцією та законами України, і на діяльність неприбуткових організацій та неприбуткових установ, у тому числі громадських об'єднань.

-

Закликаємо залучити до аналізу й підготовки до другого читання законопроєкту представників бізнес-асоціацій, галузевих об'єднань підприємств, а також представників європейських організацій в Україні, експертів ЄС у сфері лобіювання.

-

Закликаємо інституції громадянського суспільства і всіх свідомих громадян підтримати нашу позицію.

-

Центр прав людини ZMINA

Лабораторія законодавчих ініціатив

Рух "Простір свободи"

Український незалежний центр політичних досліджень

Українська Гельсінська спілка з прав людини

ІСАР "Єднання"

Інститут масової інформації

Центр протидії корупції

ГО "UKRAINEPRIDE"

Регіональний центр прав людини

Мережа захисту національних інтересів АНТС

Інкубатор демократичних ініціатив

ГО "Центр "Соціальна Дія"

ГО "Центр демократії та верховенства права" (ЦЕДЕМ)

ГО "Інститут соціально-економічної трансформації"
Фундація DEJURE
ГО "Донбас СОС"
Центр політико-правових реформ
ГО "Інсайт"
ГО "Правозахисний ЛГБТ Центр "Наш світ"
ГО «Антикорупційний штаб»
ГО "Платформа прав людини"
ГО "Міжнародне товариство прав людини - Українська секція"
ГО "Український інститут з прав людини"
БФ "Гендер Зед"
ГС "Освітній дім прав людини - Чернігів"
Міжнародний благодійний фонд "Карітас України"
ГО "КРИМСОС"
ГО "Харківський антикорупційний центр"
ГО "Незалежні"
ВГО "Асоціація сприяння самоорганізації населення"
ГО "Центр громадянського представництва "Життя"
ГО "Нуль відходів Львів"
ГО "Центр Доброчин"
ГО "Чернігівський Центр Прав Людини"
ГО "Центр спільного розвитку "Дієва громада"
БФ «Агенція розвитку майбутнього»
ГО "Нова Дружківка"
ГО "Всеукраїнська ліга правників проти корупції"
ГО «Херсонський обласний центр «Успішна жінка»
ГС "Громадський Контроль Діє"
ГО "Кременчуцький антикорупційний центр"
ГО "Імпакт центр СХІД.ЮА"
Громадянська Платформа Нова Країна
ГО "ВГО "Інститут Республіка"
ГО "Центр розвитку громад", Харків
Хмельницька районна громадська організація "ПРАВО"
БО "БФ "Новий університет"

Центр досліджень визвольного руху

Всеукраїнський демократичний форум

МБФ Українська фундація громадського здоров'я

ГО "Детектор медіа"

ГО "Народний захист"

ГО "Проти Корупції"

ГО "ПРОЛІСОК-БЕРДЯНСЬК"

БФ "МІЖНАРОДНА ФУНДАЦІЯ РОЗВИТКУ"

БО "МФ Любисток"

ГО "Жіночий Антикоруційний Рух"

ГО "Одеський інститут соціальних технологій"

ГО "Українська Волонтерська Служба"

Громадянський рух "Відсіч"

ГО "Український світ"

Діксі Груп

Комітет виборців України

Громадський холдинг "ГРУПА ВПЛИВУ"

Рух ЧЕСНО

ГО "Фонд розвитку міста Миколаєва"

ГО "Інститут економічних досліджень та політичних консультацій"

Міжнародна благодійна організація "Партнерство "Кожній дитині"

ГО "Екосенс"

ГС "Асоціація місцевого самоврядування"

ГО "Український інститут антикризового менеджменту"

БФ "СХІД-SOS"

БО БФ "Стабілізуєшен Суппорт Сервісез"

ГО "Освітньо-аналітичний центр розвитку громад"

ГО "Інклюзивні студії"